

EWALUACJA SPRAWDZAJĄCA REALIZACJĘ NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ PRZEZ NAUCZYCIELI W PUBLICZNYM PRZEDSZKOLU „PRYZYSTAŃ ELFÓW” W ZĄBKACH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018.

Charakterystyka ewaluacji

Ewaluacja wewnętrzna, która miała miejsce w Publicznym Przedszkolu „Przystań Elfów” przy ul. ks. Kuleszy 24 w Ząbkach w roku szkolnym 2017/2018, miała na celu pozyskanie informacji o stosowanych przez nauczycieli rozwiązaniach organizacyjnych i metodycznych związanych z wdrażaniem nowych regulacji podstawy programowej z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

Obszar wyszczególniony do badania, to efekty realizacji nowej podstawy programowej ze wskazaniem rodzajów narzędzi, przebieg procesu wychowawczo -dydaktyczno – opiekuńczego oraz zgodność realizacji nowej podstawy programowej z zalecanymi warunkami i sposobami jej realizowania.

Przebieg ewaluacji

Dyrektor przedszkola powołał zespół ewaluacyjny złożony z dwóch nauczycielek. Został ustalony harmonogram działania, zdefiniowane cele ewaluacji, określone odbiorcy, określony czas przeprowadzenia ewaluacji (dwa miesiące). Dobrano metody i narzędzia badawcze, sformułowano pytania badawcze, określono kryteria ewaluacji oraz określono formę i sposób upowszechnienia wyników przeprowadzonej ewaluacji.

W ewaluacji wzięło udział dziewięciu nauczycieli oraz pięć asystentek, co stanowi 100%. Badani udzielili odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie oraz arkuszu analizy planu pracy wychowawczo - dydaktycznej.

Ankieta składała się z trzech części, które zawierały pytania zarówno zamknięte jak i otwarte. Część pierwsza ankiety, to zestaw pytań o narzędzia służące do realizacji nowej podstawy programowej. Na pytanie dotyczące satysfakcji z wybranego przez siebie programu

wychowania przedszkolnego, ankietowani udzielili twierdzącej odpowiedzi. Kolejne pytanie dotyczyło uwzględniania czterech obszarów rozwojowych (fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego) w przygotowywanych miesięcznych planach pracy. Na to pytanie również wszyscy ankietowani udzielili twierdzącej odpowiedzi. Następne pytanie określało czy nauczyciele opierają swoją pracę na planie miesięcznym. Wszyscy respondenci udzielili twierdzącej odpowiedzi, sześćcioro z nich dodało, iż wprowadza modyfikacje w zależności od potrzeb. Na pytanie czy zakres materiału w grupach przedszkolnych jest dostosowany do indywidualnych potrzeb dzieci, piętnaście pytanym osób stwierdziło, że tak, natomiast jedna osoba udzieliła negatywnej odpowiedzi.

Część druga ankiety, zawierała pytania o przebieg procesu wychowawczo – dydaktyczno – opiekuńczego, który został podzielony na poszczególne obszary rozwojowe dziecka. Pytania dotyczące obszaru rozwoju fizycznego dotyczyły wspierania dzieci w nauce samodzielności, wszyscy ankietowani stwierdzili, że pozwalają dzieciom na samodzielne dochodzenie do osiągnięcia powyższych umiejętności, bez wyręczania podopiecznych w ich wykonywaniu. Kolejne pytanie dotyczyło zaspokojenia potrzeby ruchu u dzieci. W tym przypadku odpowiedzi w większości były twierdzące (jedenaście ankietowanych), trzy osoby udzieliło negatywnej odpowiedzi, jedna z nich wskazała na zbyt dużą ilość zajęć dodatkowych. Na pytanie dotyczące doskonalenia u dzieci motoryki małej, najczęściej udzielanymi odpowiedziami było: lepienie z plasteliny i modeliny, wydzieranki, malowanie palcami, kolorowanie, proste ćwiczenia grafomotoryczne, zabawy paluszkowe, budowanie z różnego rodzaju klocków, gry i zabawy zręcznościowe, wycinanie nożyczkami.

Drugi badany obszar, to rozwój emocjonalny dzieci, pierwsze pytanie określało wspierania procesu adaptacji dziecka zarówno w nowym otoczeniu jak i w przypadku zmian losowych. Na to pytanie większość ankietowanych udzieliła twierdzących odpowiedzi (dziesięć osób), natomiast cztery osoby udzieliły odpowiedzi „raczej tak”. Kolejne pytanie dotyczyło umiejętności rozpoznawania przez dzieci emocji zarówno własnych, jak i innych oraz sposobu radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Wszyscy ankietowani udzielili na to pytanie twierdzącej odpowiedzi, oraz określili sposoby pozyskiwania tej umiejętności przez wychowanków. Najczęściej wskazywano na: pogadanki, rozmowy z dziećmi, zajęcia dodatkowe, wspólne szukanie rozwiązań pojawiających się problemów, warsztaty indywidualne oraz poprzez realizację programów „Spójrz inaczej”, „Czy to bajka, czy nie bajka”, „Elfik na medal”. Kolejne pytanie z tego obszaru dotyczyło systematycznego wzbogacania przez dzieci wiedzy na temat środowiska przyrodniczego oraz poszanowania

zwierząt i przyrody. Na powyższe pytanie wszyscy respondenci udzielili twierdzącej odpowiedzi.

Trzeci obszar poddany badaniu, to rozwój społeczny dzieci. Pierwsze pytanie z tego obszaru dotyczyło wdrażania oraz przestrzegania norm i zasad regulujących życie w grupie rówieśniczej. Wszyscy ankietowani zgodnie stwierdzili, iż realizują powyższe czynności. Kolejne pytanie dotyczyło sposobów rozwoju u wychowanków umiejętności komunikacyjnych. Najczęściej udzielanymi odpowiedziami było: odgrywanie prostych scenek sytuacyjnych, przestrzeganie stosowania zwrotów grzecznościowych w różnych sytuacjach, historyjki obrazkowe, dialogi w parach, burza mózgów oraz zapewnianie dzieci o nieustannej gotowości pomocy ze strony nauczycieli.

Czwarty obszar poddany analizie, to rozwój poznawczy dzieci. Pierwsze pytanie dotyczyło sposobów wspierania u dzieci rozwoju języka mówionego. Najczęściej udzielanymi odpowiedziami było: ćwiczenia językowe, nauka wierszy, piosenek, synteza i analiza głoskowa wyrazów, wypowiedzanie się na forum grupy, ćwiczenia logopedyczne, ćwiczenia prawidłowej wymowy. Pytanie drugie określało kształtowanie gotowości dzieci do nauki pisania poprzez zabawę. Wszyscy ankietowani udzielili twierdzącej odpowiedzi na to pytanie, dodatkowo trzy ankietowane osoby wskazały na dodatkowe sposoby realizacji tego zadania: ćwiczenia grafomotoryczne oraz wprowadzenie zeszytów do pisania liter i cyfr. Na kolejne pytanie o stwarzanie dzieciom kontaktu z tekstem drukowanym, odpowiedzi były podzielone na: „tak, często” - siedmioro ankietowanych oraz „tak, ale sporadycznie” – również siedmioro ankietowanych. Co pozwala stwierdzić, że takie warunki są stwarzane, ale w różnym zakresie. Kolejne pytanie z tego obszaru dotyczyło stwarzania przez nauczycieli warunków do nauki języka nowożytnego oraz posługiwania się w miarę potrzeby językiem mniejszości narodowej i etnicznej. Na to pytanie twierdzącej odpowiedzi udzieliło czworo respondentów, natomiast odpowiedzi negatywnej udzieliło dziesięć ankietowanych osób. Na pytanie o sposoby rozwijania u dzieci zdolności muzycznych ankietowani udzielali następujących odpowiedzi: wspólne zabawy muzyczne, zabawy instrumentami, konkursy muzyczne, nauka piosenek, słuchanie utworów muzycznych, występy przed publicznością. Następne pytanie dotyczyło stosowania różnorodnych formy plastycznych. Dwoje ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie, natomiast dwanaście osób najczęściej wymieniało: malowanie farbami i kredkami, wykorzystywanie materiałów ogólnodostępnych, przyrodniczych czy produktów spożywczych. Kolejne pytanie dotyczyło sposobów przygotowywania wychowanków do nauki matematyki, najczęściej stosowanymi przez nauczycieli sposobami były: liczenie na

konkretnym materiale, klasyfikowanie, porównywanie, ustalanie równoliczności zbiorów, gry i zabawy matematyczne, ćwiczenia orientacji przestrzennej, realizacja programu „Jarzynowa matematyka”. Na pytanie o organizowanie przez nauczycieli przestrzeni do samodzielnej aktywności dziecka, wszyscy ankietowani udzielili twierdzącej odpowiedzi. Kolejne pytanie dotyczyło realizacji zagadnień z zakresu dbania o bezpieczeństwo, na to pytanie również wszyscy badani udzielili pozytywnej odpowiedzi.

Część trzecia ankiety dotyczyła zgodności realizacji nowej podstawy programowej z zalecanymi warunkami i sposobami jej realizowania. Pierwsze pytanie dotyczyło organizowania w poszczególnych salach stałych i czasowych kątek zainteresowań, które dostosowane są do rozwoju potencjału dzieci poznanego w wyniku obserwacji i diagnozy. Na to pytanie wszystkie ankietowane osoby udzieliły twierdzącej odpowiedzi. Na pytanie o organizację w salach miejsca odpoczynku dla dzieci, wszyscy respondenci stwierdzili, że takie miejsce jest organizowane „tylko podczas czasu przeznaczonego na odpoczynek dla całej grupy”. Kolejne pytanie określało wykorzystanie czasu w ciągu dnia na wspieranie rozwoju dzieci poza zajęciami dydaktycznymi, na to pytanie wszyscy badani udzielili twierdzącej odpowiedzi. Również, co wynika z kolejnego pytania, wszystkie ankietowane osoby informują rodziców o postępach dzieci i współpracują z nimi w celu realizacji programu wychowawczo – opiekuńczo- dydaktycznego.

Arkusz analizy pracy wychowawczo – dydaktycznej wypełniany był przez nauczycieli biorąc pod uwagę trzy miesięczny czas pracy w roku szkolnym 2017/2018. Został podzielony na poszczególne obszary rozwojowe: obszar poznawczy (w którym zawierała się aktywność językowa, matematyczna, plastyczna), obszar fizyczny, obszar emocjonalny, oraz obszar społeczny.

Dokonując analizy poznawczego obszaru rozwoju w zakresie aktywności językowej dzieci uczestniczyły w przedstawieniach teatralnych, uczyły się wierszy, opowiadały historyjki obrazkowe, rozwiązywały zagadki, słuchały utworów literackich, opowiadały ilustracje, rozwijały percepcję wzrokową i słuchową, ćwiczyły poprawną wymowę, poznawały przyrodę oraz poznawały litery (czynności dostosowywane były do wieku dzieci).

W zakresie aktywności matematycznej dzieci liczyły, klasyfikowały, poznawały figury matematyczne, porównywały, mierzyły, ważyły, ćwiczyły orientację przestrzenną, rozpoznawały modele planet i banknotów (czynności dostosowywane były do wieku dzieci).

W zakresie aktywności muzycznej dzieci śpiewały piosenki, grały na instrumentach muzycznych, tańczyły, miały kontakt z muzyką poważną.

W zakresie aktywności plastycznej dzieci wycinały, wydzierały, lepiły, rysowały, malowały, tworzyły z materiału przyrodniczego, konstruowały z różnorodnych materiałów, miały kontakt z malarstwem i rzeźbą.

Analizując odpowiedzi dotyczące fizycznego rozwoju można stwierdzić, że dzieci brały udział w ćwiczeniach porannych, zabawach ruchowych, ćwiczeniach gimnastycznych z wykorzystaniem różnorodnych przyborów gimnastycznych. Doskonaliły czynności samoobsługowe, brały udział w zabawach konstrukcyjnych, spacerowały, bawiły się na placu zabaw, systematycznie przebywały na świeżym powietrzu.

Dokonując analizy odpowiedzi dotyczących emocjonalnego obszaru rozwoju, można stwierdzić, że dzieci uczyły się rozpoznawania uczuć swoich i innych, poznawały sposoby radzenia sobie z emocjami, wczuwały się w emocje innych, dostrzegały, że zwierzęta też odczuwają emocje, poznawały emocjonalną wartość otoczenia przyrodniczego.

Biorąc pod uwagę odpowiedzi ankietowanych udzielane z zakresu społecznego obszaru rozwoju, widocznym staje się fakt, że dzieci poznawały prawa i obowiązki swoje i innych, były wdrażane do używania zwrotów grzecznościowych, uczyły się szacunku dla innych osób, poznawały własną wartość, poznawały przynależność do narodu, rodziny, grupy rówieśniczej, uczyły się zasad zgodnego współżycia w społeczeństwie, poznawały wartości uniwersalne i były wdrażane do ich respektowania.

Wszyscy ankietowani na powyższe pytania udzielali pozytywnych odpowiedzi, które pozwalają stwierdzić, iż nauczyciele wspierają rozwój dzieci we wszystkich wymienionych obszarach rozwojowych.

Wnioski

Dziecko ma uzyskać w przedszkolu wsparcie w tzw. całościowym rozwoju. Oznacza to, iż przedszkole jest miejscem, w którym dziecko rozwija się nie tylko w obszarach wyznaczonych programem, ale rozwija się w pełni, we wszystkich naturalnych obszarach rozwojowych. Należy więc otoczyć troską wszystkie doświadczenia dziecka, zarówno w aspekcie fizycznym, emocjonalnym, społecznym, jak i poznawczym, oraz traktować je jak drogę prowadzącą do osiągnięcia pożądaných efektów wychowawczych. Nauczyciele powinni

wspierać dziecko w każdej sytuacji w przedszkolu, bez podziału na czas zabawy kierowanej czy swobodnej, na czas realizacji zajęć dydaktycznych czy odpoczynku, a wsparcie to powinno się dokonywać z uwzględnieniem głównych, ponadczasowych wartości: prawdy, piękna i dobra.

Dokonując analizy odpowiedzi w przeprowadzonej ankiecie oraz arkusza analizy planu pracy, można stwierdzić, że nauczyciele i asystenci pracujący z Publicznym Przedszkolem „Przystań Elfów” w Ząbkach w efektywny sposób realizują zadania wynikające z nowej podstawy programowej, a nadrzędnym celem jest dla nich dobro dziecka i jego całościowy, naturalny, niczym nie zakłócony rozwój.

Mała Pawtuszka
Aneta Limon

DYREKTOR PRZEDSZKOLA
Roston
mgr **Żaneta Roston**